

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(10)
รายการภาพประกอบ	(12)
ตัวย่อและสัญลักษณ์	(13)
บทที่	
1 บทนำ	1
บทนำต้นเรื่อง	1
วัตถุประสงค์	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
2 ทบทวนวรรณกรรม	5
การบริหารเภสัชกรรม	5
การเข้ารักษาในโรงพยาบาลที่สัมพันธ์กับยา	6
การไม่ใช้ยาตามสั่ง	6
อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา	9
การเกิดอันตรกิริยาระหว่างยา	11
โรคหัวใจและหลอดเลือด	18
ความดันเลือดสูง	18
หัวใจวาย	25
โรคหัวใจขาดเลือด	30
โรคหัวใจเต้นผิดจังหวะ	34
โรคเส้นหัวใจพิการ	40
การประเมินปัญหาจากการใช้ยา	44
การประเมินการไม่ใช้ยาตามสั่ง	44
การประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากยาและอันตรกิริยาระหว่างยา	48

	หน้า
การประเมินการให้ความร่วมมือในการควบคุมอาหารซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยง	51
วิธีการที่ใช้ในการประเมินภาวะโภชนาการ	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
นิยามศัพท์	56
สถานที่ศึกษา	57
กลุ่มประชากรที่ศึกษา	57
เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ป่วย	57
จำนวนประชากรที่ศึกษา	58
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	59
รูปแบบการวิจัย	61
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	61
แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ	62
4 ผลการวิจัย	64
ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย	64
ข้อมูลโรค	66
ผลการสืบค้นปัญหาจากการไม่ใช้ยาตามสั่ง การเกิดอาการไม่พึงประสงค์จาก	68
การใช้ยา และการเกิดอันตรกิริยาระหว่างยาซึ่งเป็นสาเหตุของการเข้ารับรักษาใน	
โรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด	
ปัญหาการไม่ใช้ยาตามสั่ง การเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา และการ	84
เกิดอันตรกิริยาระหว่างยา ที่พบขณะที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	
ปัญหาการไม่ใช้ยาตามสั่ง การเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา และการ	86
เกิดอันตรกิริยาระหว่างยา ที่พบเมื่อผู้ป่วยกลับมาพบแพทย์ตามนัด	
พฤติกรรมกรรมในการควบคุมปัจจัยเสี่ยง	89
5 บทวิจารณ์และสรุป	96
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	112
ก. Patient Medication Profile	112
ข. แบบประเมินปัญหาจากการใช้ยา	118
ค. แนวทางการประเมินปัญหาจากการใช้ยา	121
ง. การประเมินความสำคัญของการเกิดอันตรกิริยาระหว่างยา	124

	หน้า
การประเมินการให้ความร่วมมือในการควบคุมอาหารซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยง	51
วิธีการที่ใช้ในการประเมินภาวะโภชนาการ	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
นิยามศัพท์	56
สถานที่ศึกษา	57
กลุ่มประชากรที่ศึกษา	57
เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ป่วย	57
จำนวนประชากรที่ศึกษา	58
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	59
รูปแบบการวิจัย	61
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	61
แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ	62
4 ผลการวิจัย	64
ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย	64
ข้อมูลโรค	66
ผลการสืบค้นปัญหาจากการไม่ใช้ยาตามสั่ง การเกิดอาการไม่พึงประสงค์จาก การใช้ยา และการเกิดอันตรกิริยาระหว่างยาซึ่งเป็นสาเหตุของการเข้ารับรักษาใน โรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด	68
ปัญหาการไม่ใช้ยาตามสั่ง การเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา และการ เกิดอันตรกิริยาระหว่างยา ที่พบขณะที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	84
ปัญหาการไม่ใช้ยาตามสั่ง การเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา และการ เกิดอันตรกิริยาระหว่างยา ที่พบเมื่อผู้ป่วยกลับมาพบแพทย์ตามนัด	86
พฤติกรรมกรรมในการควบคุมปัจจัยเสี่ยง	89
5 บทวิจารณ์และสรุป	96
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	112
ก. Patient Medication Profile	112
ข. แบบประเมินปัญหาจากการใช้ยา	118
ค. แนวทางการประเมินปัญหาจากการใช้ยา	121
ง. การประเมินความสำคัญของการเกิดอันตรกิริยาระหว่างยา	124

	หน้า
จ. แนวทางในการให้คำแนะนำยาที่ใช้ในโรคหัวใจและหลอดเลือด	158
ฉ. คู่มือที่ผู้ป่วยได้รับและอาจเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากอันตรกิริยาระหว่างยา ประวัติผู้เขียน	180 185

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	การแบ่งประเภทของความดันเลือดสูงตาม The Sixth Joint National Committee on the Detection, Evaluation, and Treatment of High Blood Pressure	19
2	เป้าหมายของระดับความดันเลือดในผู้ป่วยภาวะต่างๆ	21
3	การเลือกยาที่ใช้ในการรักษาภาวะความดันเลือดสูงในผู้ป่วยความดันเลือดสูงที่มีสภาวะทางคลินิกที่เฉพาะ	23
4	ปัจจัยส่งเสริมในภาวะหัวใจวายเรื้อรัง	25
5	อาการและอาการแสดงของภาวะหัวใจวาย	26
6	การแบ่งประเภทของภาวะหัวใจวายตาม New York Heart Association	27
7	กลุ่มยาที่เลือกใช้ในผู้ป่วยที่มีภาวะหัวใจเต้นเร็วแบบเรื้อรัง	36
8	การเลือกยักษาในการรักษา Atrial fibrillation	37
9	ข้อบ่งใช้และขนาดที่ใช้ของยารักษาหัวใจเต้นผิดปกติจังหวะที่มีจำหน่ายในประเทศไทย	37
10	ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย	65
11	ข้อมูลโรคของผู้ป่วย	67
12	ปัญหาการไม่ใช้ยาตามสั่ง การเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา และการเกิดอันตรกิริยาระหว่างยา ในผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดเมื่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	69
13	จำนวนปัญหาจากการใช้ยาที่พบต่อจำนวนครั้งที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	70
14	จำนวนปัญหาการไม่ใช้ยาตามสั่งและจำนวนครั้งที่ผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	71
15	ปัญหาการไม่ใช้ยาตามสั่งก่อนผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล	72
16	สาเหตุของการหยุดยาหรือขาดยาก่อนเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด	74

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	ระดับความน่าจะเป็นที่ปัญหาการหยุดยาหรือขาดยาเป็นสาเหตุของการเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด	75
18	สาเหตุของการรับประทานยาน้อยกว่าที่แพทย์สั่งก่อนเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด	77
19	ระดับความน่าจะเป็นของการเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดจากสาเหตุของการรับประทานยาน้อยกว่าที่แพทย์สั่ง	78
20	ปัญหาการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาที่อาจเป็นสาเหตุของการเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด	80
21	คู่ยาที่เกิดอันตรกิริยาระหว่างยาและอาจเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยต้องเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลกับระดับความสำคัญของการเกิดอันตรกิริยาระหว่างยา	82
22	ปัญหาการเกิดอันตรกิริยาระหว่างยาที่อาจเป็นสาเหตุของการเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด	83
23	ปัญหาการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาที่พบขณะที่ยังผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดรักษาในโรงพยาบาล	86
24	ปัญหาการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาที่พบเมื่อผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดกลับมาพบแพทย์ตามนัด	88
25	ข้อมูลพฤติกรรมในการควบคุมปัจจัยเสี่ยงเมื่อผู้ป่วยมาเข้ารับรักษาในโรงพยาบาล	90
26	ข้อมูลพฤติกรรมในการควบคุมปัจจัยเสี่ยงเมื่อผู้ป่วยได้รับคำแนะนำจากเภสัชกร	93
27	การเปรียบเทียบพฤติกรรมในการร่วมมือในการควบคุมปัจจัยเสี่ยง	95
28	คู่ยาที่ผู้ป่วยได้รับและอาจเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากอันตรกิริยาระหว่างยา	180

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	ขั้นตอนในการรักษาภาวะความดันเลือดสูง	22
2	การรักษาภาวะหัวใจวายเรื้อรังโดยการใช้ยา	29
3	แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน	63

ตัวย่อและสัญลักษณ์

ac	=	Before Meal
ACE	=	Angiotensin-Converting Enzyme
AF	=	Atrial Fibrillation
AR	=	Aortic Regurgitation
AS	=	Aortic Stenosis
AV	=	Arteriovenous
bid	=	Twice a Day
BS	=	Blood sugar
Ca	=	Calcium
CHF	=	Congestive Heart Failure
DM	=	Diabetes Mellitus
DOE	=	Dyspnea on Exertion
EKG	=	Electrocardiogram
g	=	Gram
HCTZ	=	Hydrochlorothiazide
HDL	=	High Density Lipoprotein
HF	=	Heart Failure
hs	=	At Bedtime
HT	=	Hypertension
IHD	=	Ischemic Heart Disease
IM	=	Intramuscular
ISA	=	Intrinsic Sympathomimetic Activity
ISDN	=	Isosorbide dinitrate
ISH	=	Isolated Systolic Hypertension
IV	=	Intravenous
K	=	Potassium
L	=	Liter

ตัวย่อและสัญลักษณ์ (ต่อ)

LDL	=	Low Density Lipoprotein
LV	=	Left Ventricular
LVEF	=	Left Ventricular Ejection Fraction
mcg	=	Microgram
mg	=	Milligram
mg/d	=	Milligram per Day
mg/kg	=	Milligram per Kilogram
MI	=	Myocardial Infarction
mmHg	=	Millimeter Mercury
mmol	=	Millimole
MR	=	Mitral Regurgitation
MS	=	Mitral Stenosis
NIH	=	National Institute of Health
NSAIDs	=	Non-Steroidal Anti-inflammatory Drugs
OD	=	Once Daily
OPD	=	Out Patient Department
pc	=	After Meal
PV	=	Pulmonic Valve
qid	=	Four Times a Day
SA	=	Sinoatrial
SC	=	Subcutaneous
tab	=	Tablet
tid	=	Three Times a Day
TR	=	Tricuspid Stenosis
TS	=	Tricuspid Stenosis
wk	=	Week